

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه درس اصول اپیدمیولوژی و روش تحقیق

دانشکده بهداشت - گروه اپیدمیولوژی

تهیه و تنظیم

گروه اپیدمیولوژی دانشکده بهداشت

نام درس: اصول اپیدمیولوژی و روش تحقیق	تعداد: 2 واحد نظری 1 واحد عملی
مقطع: MPH	مدت زمان ارائه درس: 1 ترم (68 ساعت)
پیش نیاز:	
مسول برنامه: دکتر حسن زاده	

هدف کلی

هدف از این درس بالا بردن مهارت های علمی و عملی دانشجویان نسبت به مفاهیم ذیل می باشد

- 1- رویکرد اپیدمیولوژیکی به بیماری
- 2- اندازه گیری وقوع بیماری ها
- 3- اندازه گیری وقوع مرگ
- 4- سیر طبیعی بیماری ها
- 5- منابع خطا در مطالعات اپیدمیولوژیک
- 6- کلیات انواع مطالعات اپیدمیولوژیک
- 7- مطالعات مقطعی
- 8- مطالعات مورد شاهدهی
- 9- مطالعات کوهورت
- 10- مطالعات مداخله ای
- 11- مخدوش شدن، برهمکنش
- 12- استنتاج نتیجه از مطالعات اپیدمیولوژیک
- 12- بررسی اپیدمی ها
- 13- ارزیابی آزمون های تشخیصی و غربالگری
- 15- چگونگی تدوین یک پروپوزال تحقیقاتی

اهداف اختصاصی

☒ رویکرد اپیدمیولوژیکی به بیماری

آشنایی دانشجویان با:

- اپیدمیولوژی چیست؟
- اهداف اپیدمیولوژی

• اپیدمیولوژی و پزشکی بالینی

• اپیدمیولوژی و پیشگیری

☒ اندازه گیری وقوع بیماری ها

آشنایی دانشجویان با:

• اندازه های ابتلا

• رابطه بروز و شیوع

• کیفیت زندگی

☒ اندازه گیری وقوع مرگ

آشنایی دانشجویان با مفاهیم:

• اندازه های میرایی

• مقایسه میزان میرایی در گروه های مختلف جمعیتی

• تفسیر تغییرات

☒ سیر طبیعی بیماری ها

آشنایی دانشجویان با

• مراحل مختلف در سیر طبیعی بیماری

• روش های کمی اندازه گیری پیامد

☒ منابع خطا در مطالعات اپیدمیولوژیک

آشنایی دانشجویان با:

• خطای تصادفی

• خطای منظم

• مخدوش شدن رابطه

☒ کلیات مطالعات اپیدمیولوژیک

آشنایی دانشجویان با:

• دیدگاه های مختلف در تقسیم بندی مطالعات اپیدمیولوژیک

• نکات کلیدی در تشخیص نوع مطالعه

☒ مطالعات مقطعی

آشنایی دانشجویان با:

• چگونگی انتخاب نمونه

• نقاط ضعف و قوت مطالعه

• روش تجزیه و تحلیل

☒ مطالعات مورد شاهدی

آشنایی دانشجویان با:

• مراحل طراحی مطالعه

• نقاط ضعف و قوت مطالعه

• روش تجزیه و تحلیل

☒ مطالعات کوهورت

آشنایی دانشجویان با:

- مراحل طراحی مطالعه
- نقاط ضعف و قوت مطالعه
- روش تجزیه و تحلیل
- مطالعات مداخله ای
- آشنایی دانشجویان با:
- مراحل طراحی مطالعه
- روش های تخصیص تصادفی
- نکات اخلاقی در مطالعات مداخله ای
- مخدوش شدن، برهمکنش
- آشنایی دانشجویان با:
- خصوصیات متغیرمخدوش کننده
- انواع مخدوش کننده
- مفهوم اثر متقابل

استنتاج نتیجه از مطالعات اپیدمیولوژیک

- انواع روابط
- دلایل وجود روابط علیتی
- مثال برای استنتاج روابط علیتی

بررسی اپیدمی ها

- آشنایی دانشجویان با:
- تعریف اپیدمی
- مراحل بررسی یک اپیدمی
- انواع مطالعات برای بررسی اپیدمی
- ارزیابی آزمون های تشخیصی
- آشنایی دانشجویان با:
- تعریف پایایی و روایی
- محاسبه حساسیت، ویژگی، ارزش اخباری
- آزمون های چندگانه
- چگونگی ارزیابی اثربخشی برنامه غربالگری
- چگونگی تدوین یک پروپوزال تحقیقاتی
- کسب مهارت عملی در زمینه
- انتخاب موضوع و بیان مسئله - کار گروهی
- روش های بررسی متون
- اهداف، سوالات، فرضیات، جدول متغیرها - کار گروهی
- روش های جمع آوری اطلاعات - کار گروهی
- روش های نمونه گیری و چگونگی تعیین حجم نمونه - کار گروهی
- مدیریت تحقیق و اخلاق در تحقیق

نحوه آموزش

ارائه سخنرانی با بهره گیری از وسایل کمک آموزشی و نرم افزاری
 پرسش و پاسخ به صورت دو طرفه
 تمرین های عملی در قالب کارهای گروهی
 کار گروهی جهت طراحی پروپوزال

شرایط اجراء

❖ امکانات آموزشی بخش

• سالن

• وسایل و تجهیزات کمک آموزشی (کامپیوتر، اورهد)

❖ آموزش دهنده

• گروه اپیدمیولوژی (دکتر جعفر حسن زاده)

❖ منابع اصلی درس

- Gordis L. Epidemiology 4rd edition. Sanders. 2009
- Designing and Conducting Health System Researching projects

❖ نحوه ارزشیابی

• تکالیف مربوط به تمرین های عملی (0/2 کل نمره)

• امتحان کتبی در پایان دوره (تشریحی و چهار گزینه ای) در پایان دوره (0/8 کل نمره)

• ارایه و دفاع از یک پروپوزال تحقیقاتی

❖ مقررات

• حداقل نمره قبولی 14

• تعداد دفعات مجاز غیبت در کلاس حداکثر 4 جلسه

جدول زمان بندی درس روش های اپیدمیولوژی

تعداد جلسه	سر فصل مطالب
1	<u>رویکرد اپیدمیولوژیکی به بیماری</u>
2	<u>اندازه گیری وقوع بیماری ها</u>
1	<u>اندازه گیری وقوع مرگ</u>
1	سیر طبیعی بیماری
1	منابع خطا در مطالعات اپیدمیولوژیک
1	کلیات انواع مطالعات اپیدمیولوژیک
1	مطالعات مقطعی
1	مطالعات مورد شاهدهی
1	مطالعات کوهورت

1	مطالعات مداخله ای
2	<u>مخدوش شدن، برهمکنش</u>
1	<u>استنتاج نتیجه از مطالعات اپیدمیولوژیک</u>
2	بررسی اپیدمی ها
1	ارزیابی آزمون های تشخیصی
2	انتخاب موضوع و بیان مسئله ، <u>کار گروهی</u>
1	روش های بررسی متون
2	اهداف، سوالات، فرضیات، <u>کار گروهی</u>
1	جدول متغیر ها <u>کار گروهی</u>
2	روش های جمع آوری اطلاعات، <u>کار گروهی</u>
2	پایایی و روایی ابزار جمع آوری اطلاعات
2	روش های نمونه گیری و چگونگی تعیین حجم نمونه <u>کار گروهی</u>
2	ابعاد آماری پروپوزال <u>کار گروهی</u>
1	مدیریت تحقیق و اخلاق در تحقیق
2	ارایه و <u>دفاع</u> از پروپوزال
34	مجموع